

HUDIKSVALLS TINGSRÄTT
R2

DOM
2015-12-18
meddelad i
Hudiksvall

Mål nr: B 525-15

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Ture LARS Åke Wallin, 19981127-2997
Myra Nygårns Gata 15
820 40 Järvsö

Offentlig försvarare:

Advokat Jan Nyman
Krokströms Advokatbyrå AB
Box 24
824 21 Hudiksvall

Åklagare

Kammaråklagare Carl-Johan Granlund
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Gävle
Box 1014
801 34 Gävle

Målsägande

Sekretess NN, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Ombud och målsägandebiträde:

Biträdande jurist Elin Andersson
c/o Åhlén & Lyreskog AB
Norra Rådmansgatan 8 A
803 11 Gävle

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Sexuellt utnyttjande av barn, 6 kap 4 § 1 st och 5 § brottsbalken
2015-03-06

Åtal som den tilltalade frikänns från

Våldtäkt mot barn, 6 kap 4 § 1 st brottsbalken
2015-03-06

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1073 824 12 Hudiksvall	Lagmansgatan 1	0650-37450 E-post: hudiksvalls.tingsratt@dom.se hudiksvallstingsratt.domstol.se	0650-31094	måndag - fredag 08:00-16:00

Påföljd m.m.

Ungdomstjänst 45 timmar

Lagrum som åberopas

29 kap 7 § 1 st brottsbalken

Skadestånd

Sekreteress NN:s skadeståndsyorkande ogillas.

Sekreteress

Tingsrätten förordnar med stöd av 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) att sekretess ska bestå för Sekretess NN:s och Sekretess VV:s identiteter. Sekretess ska vidare bestå för de uppgifter i övrigt som förekommer i målet och som förebringats vid förhandlingen inom stängda dörrar och som kan röja Sekretess NN:s och Sekretess VV:s identiteter.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Jan Nyman tillerkänns ersättning av allmänna medel med 26 854 kr. Av beloppet avser 21 483 kr arbete och 5 371 kr mervärdesskatt.
 2. Elin Andersson tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 39 405 kr. Av beloppet avser 22 199 kr arbete, 8 365 kr tidspillan, 960 kr utlägg och 7 881 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

YRKANDEN och INSTÄLLNING

Åklagaren har yrkat ansvar för **våldtäkt mot barn** enligt följande gärningsbeskrivning.

Lars Wallin har vid två tillfällen den 6 mars 2015 i Arbrå, Bollnäs kommun, haft samlag med målsäganden född 2001. Lars Wallin har i vart fall haft skälig anledning anta att målsäganden var under 15 år.

Lagrums

6 kap 4 § 1 st brottsbalken

Målsäganden har yrkat att Lars Wallin ska utge skadestånd till henne med 115 000 kr, varav 100 000 kr avseende kränkning och 15 000 kr avseende sveda och värk, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 6 mars 2015.

Lars Wallin har förnekat brott. Han har bestritt dels att han haft samlag med målsäganden, dels att han känt till att målsäganden var under femton år. Han har uppgivit att för det fall det anses styrkt att han gjort sig skyldig till gärningen är den att bedöma som sexuellt utnyttjande av barn samt åberopat ansvarfrihetsgrundsregeln i 6 kap. 14 § brottsbalken. Lars Wallin har bestritt skadeståndsyrkandet. För det fall han döms för våldtäkt mot barn har han godtagit yrkade belopp som skäliga i och för sig.

UTREDNING

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör. Förhör har även hållits med Lars Wallin. Vidare har på åklagarens begäran hållits vittnesförhör med målsägandens bror, Linus Nyström, Hilma Johansson, polisinspektör Anneli Edorsson och Tilde Svensson.

De hörda har uppgivit i huvudsak följande.

Målsäganden

Hon lärde känna Lars Wallin genom Tilde Svensson cirka ett år innan den aktuella händelsen. De träffades några dagar, dels i en lekpark i Arbrå, dels hos hennes pappa. Lars var då som en kompis. En eller två veckor innan den 6 mars fick de kontakt igen. De började skriva till varandra på Kik. Först var de kompisar och sedan blev de tillsammans. Det kändes lite konstigt att bli tillsammans eftersom de inte setts på ett år. Någon dag pratade de med varandra i telefon.

De bestämde att de skulle träffas hemma hos henne en helg. Hon berättade för sina kamrater, Lina och Hilma, att Lars skulle komma. Hon hämtade Lars, som fått skjuts av sina föräldrar, vid tågstationen och då tror hon att klockan var mellan 16 och 17. Först var de ensamma. Det var lite stelt och de pratade inte så mycket. Cirka en timme efter att Lars kommit hade de samlag på hennes rum. Lars ville men hon ville inte riktigt. Hon sa nej men Lars tjatade och sa ”snälla” Till slut blev det för mycket och hon orkade inte säga nej. Tilde hade sagt att Lars kunde bli väldigt arg om han inte fick som han ville och det gjorde också att det var svårt att säga nej. De varken pussades, kramades eller hånglade. Både hon och Lars tog av hennes kläder, men hon hade sin tröja på sig. Lars tog av sig sina kläder. De hade ett vaginalt samlag och använde inget skydd. Hon var rädd och det gjorde ont. Efter samlaget tog han på sig sina kläder och gick ut i köket. En stund senare kom också Lars ut i köket.

Någon gång mellan 19 och 20 kom Lina och Hilma. Sedan kom kamraterna Emil och Linus. De satt och pratade och drack alkohol. Lars drack starköl som gjorde att han blev lite konstig och började prata med alla. Hon drack mindre än en halv flaska starköl och kände sig inte påverkad. Hon gick in i sitt rum. Lina och Hilma tjatade på Lars att han också skulle gå in i hennes rum. Då visste inte Lina och Hilma vad som hänt tidigare. Lars kom in i hennes rum och frågade om de skulle ha sex. Hon svarade att hon inte ville. När han frågat fyra eller fem gånger tänkte hon att nu skulle samma sak hända igen. Hon blev helt stel och det kändes som om hon inte

kunde gå därifrån. Det blev bara så att det blev ett vaginalt samlag igen. Hon låg på sängen och Lars låg över henne, det var lika vid båda samlagen. Det gjorde ont och inte heller denna gång användes något skydd. Hon märkte att Emil eller Linus öppnade dörren. Sedan berättade tjejerna att killarna hade öppnat och tyckt att det var roligt att hon och Lars hade samlag, för de trodde att hon var med på det. Lina kom in och satte sig i en fåtölj i rummet då de hade samlag. Sedan kom Hilma in och drog ut Lina. Hilma och Lina trodde också att hon ville.

Efter andra samlaget gick de ut och satte sig i köket. Kamraterna gick hem och sedan kom hennes mamma hem, men hon berättade inte för sin mamma vad som hänt. Det var bestämt att Lars skulle sova över och de sov tillsammans i hennes säng, vilket kändes jättekonstigt. På morgonen klädde de på sig och gick ut. De träffade en av hennes kompisar och sedan gick de till tåget och Lars åkte hem.

Lars och hon skrev till varandra ett tag efter. Onsdagen efter den 6 mars skrev Lars till henne att om hon inte slutade skära sig skulle de inte ha mer kontakt. Han kan ha sett gamla skärskador på hennes armar för hon hade skurit sig tidigare då hon bodde hos sin pappa. Hon svarade hej då och blev inte arg. Samma dag som han gjorde slut berättade hon för sina kamrater och sin storebror vad som hänt samt gjorde polisanmälan.

Lars hade frågat henne i telefon hur gammal hon var och hon hade berättat att hon skulle fylla fjorton till sommaren.

Efter händelsen har hon mått dåligt och inte velat vara ensam. Hon har inte varit samma glada person som tidigare utan har blivit arg då hon blivit tilltalad. Det har känts jobbigt att tänka på det som hänt och hon har inte velat tänka på det. Hon var borta från skolan mellan åtta och tio veckor och kunde inte sova. Hon har också skurit sig i armarna.

När hon var på polisförhör var hon nervös och hade inte sovit ordentligt på flera veckor. Det gjorde att hon glömde berätta en del saker.

Lars Wallin

Målsäganden och han hade kontakt på nätet. De kom fram till att de gillade varandra och blev tillsammans. Då tänkte han på att han inte visste hur gammal målsäganden var. När de haft kontakt en eller två veckor bestämde de att han skulle komma och hälsa på målsäganden. Han hade varit i Sandviken och badat. Hans mamma skjutsade honom till stationen i Arbrå och någon gång mellan fem och halv sju hämtade målsäganden honom där. De gick hem till målsäganden och då fanns ingen annan i bostaden. De var i målsägandens rum och han pussade henne och sa att han älskade henne. De tittade på någon film. Sedan kom Hilma och Lina dit och hade alkohol med sig. Därefter kom en kille dit med ett sexpack öl. En timme efter att Lina och Hilma kommit kom Linus och Emil dit. Målsäganden gick in i sitt rum och de andra tjejerna sa att han också skulle gå in där. De lade sig och myste i sängen under täcket. De låg nära varandra och hade kläderna på sig. Hilma och Lina kom in men gick ut igen lika snabbt. Killarna var inte inne i målsägandens rum. Någon gång vid tio, halv elva kom målsägandens mamma och de satt och pratade med henne. Vid halv tolvtiden gick tjejerna och de följde dem en bit. Han gick och lade sig i målsägandens lillebrors rum. Han hade inte sex med målsäganden den aktuella dagen eller kvällen. Dagen därpå vaknade han vid tolvtiden av att han fick ett samtal från sin syster. Han gick hem till sin syster för att hämta ett paket och tog sedan ett tåg från Arbrå kl. 13.20.

Ett år tidigare hade han träffat målsäganden några dagar i en lekpark i Arbrå och då var hans släkting Tilde Svensson med. När de satt på tåget därifrån sa Tilde att målsäganden var under femton år, men det trodde han inte på. Han visste att målsäganden gick i skolan i Arbrå. Den aktuella natten berättade Hilma att de var under femton år. Målsäganden har inte sagt till honom att hon var under femton år.

Uppgiften i hans polisförhör om att målsäganden sagt till honom att hon var fjorton år stämmer inte.

När han satt på tåget hem var han osäker på om han ville fortsätta att vara tillsammans med målsäganden och han skrev det till henne. Då skickade hon bilder som visade att hon skar sig i armarna. Han sa att hon fick välja mellan honom och att skära sig. Eftersom målsäganden skurit sig gjorde han slut och han sa att det inte skulle fungera eftersom hon skar sig. Målsäganden blev arg och deprimerad. Hennes bror ringde och sa att han skulle bli anmäld för våldtäkt för att han sårat målsäganden. På Kik sa målsäganden att hon skulle sätta dit honom.

Målsägandens bror

Någon av målsägandens kompisar ringde och sa att målsäganden var panikslagen och ville prata med honom. Han träffade målsäganden som var jätteledsen och upprörd. Hon berättade att hon druckit en kväll och haft sex med en kille som skrivit och gjort slut någon eller några dagar senare. Han tror att målsäganden också ville ha sex, men han vet inte. Han hjälpte målsäganden att göra polisanmälan och efter den mådde hon lite bättre. Han försökte också ringa killen, som var Lars, men denne svarade inte. Det kan ha varit så att han skrev något till Lars. Lars eller en kamrat till Lars hotade deras kompis, Kim, med stryk.

Linus Nyström

Tillsammans med en kompis, Emil, kom han hem till målsäganden. Då fanns Lina, Hilma, målsäganden och Lars där. Han tror inte att han hade sett Lars tidigare. Målsäganden känner han genom en kamrat. Nu umgås han inte med henne. När de kom dit sa någon att målsäganden och Lars låg med varandra i målsägandens rum. Emil och han tittade in i rummet, som var mörkt, och såg att målsäganden och Lars låg under täcket och att de i vart fall myste. Han tror att han såg något som såg ut som kläder nedanför sängen. Troligen var han in i rummet två gånger. Senare på kvällen fick han höra av en kamrat att Lars och målsäganden legat med varandra.

Det är riktigt att han sagt till polisen att målsäganden kvällen innan sagt att Lars skulle komma och sova över samt att hon skrattade när någon frågade henne om hon skulle ligga med Lars då, men nu minns han inte om det var så.

Hilma Johansson

Tidigare kände hon målsäganden bra men nu umgås de inte. Lars Wallin har hon träffat vid ett tillfälle. De satt hemma hos målsäganden och drack då målsäganden berättade att målsäganden skulle ha sex med Lars och hon antog att det var därför som Lars skulle komma. Då hon och en kamrat som heter Lina kom till målsägandens bostad den aktuella kvällen var målsäganden och Lars i målsägandens rum. Hon satte sig också i rummet. Lars och målsäganden låg i sängen. När hon gick ut för att hämta Lina låg Lars och målsäganden i sängen och hade täcke över sig. Hon både hörde och såg att Lars och målsäganden hade sex. Efteråt skrattade målsäganden och berättade att denna och Lars haft sex. Innan målsäganden och Lars hade sex satt de i köket och de pussades, kramades och hänglade. Dagen efter träffade hon och Lina Lars och målsäganden i samband med att Lars åkte iväg. När Lars åkt gick de hem till målsägandens mamma. Då var målsäganden glad över att ha haft sex med Lars. Hon tror att det var Lars som gjorde slut. Målsäganden hotade med att ta livet av sig och därför kontaktade hon målsägandens bror. Målsäganden ville att hon skulle säga att Lars våldtagit målsäganden och hon tror att det var för att målsäganden ville hämnas.

Anneli Edorsson

Hon höll förhör med Lars Wallin. Det var inget anmärkningsvärt med förhöret och hon och Lars hade inte svårt att förstå varandra. Efter förhöret läste hon upp sina förhörsanteckningar och Lars godkände dem. Under förhöret frågade hon Lars vad han kände till om målsägandens ålder och Lars sa målsäganden sagt att hon var fjorton år samt att Tilde Svensson sagt att målsäganden var tretton år. När Lars samtal med Tilde hade ägt rum vet hon inte. Vid tidpunkten för förhöret visste inte Lars om målsäganden var tretton eller fjorton år.

Tilde Svensson

Förra sommaren umgicks hon, hennes lillebror, Lars Wallin och målsäganden i målsägandens husvagn. En liten tid därefter frågade Lars henne hur gammal målsäganden var och hon berättade att målsäganden var tretton år. Då gick hon på samma skola som målsäganden och visste hur gammal målsäganden var. Hon vet inte varför Lars frågade om målsägandens ålder och han ifrågasatte inte hennes svar. Målsäganden har berättat vad som hänt mellan målsäganden och Lars, dvs. att de haft sex, samt att målsägandens bror anmält Lars.

DOMSKÄL**Skuldfrågan**

Har målsäganden och Lars Wallin haft samlag med varandra?

Målsäganden har berättat att hon och Lars Wallin har haft samlag två gånger den 6 mars 2015, den första då de var ensamma i bostaden och den andra då hennes fyra kamrater fanns där. Lars Wallin har förnekat att de haft samlag med varandra.

Ord står mot ord och fråga är om det finns något som styrker målsägandens uppgifter. När det gäller det första samlaget som hon berättat om finns det ingen annan som sett eller hört vad som hänt och det finns inte heller någon uppgift om att målsäganden för någon berättat om detta samlag. Det kan därmed inte anses styrkt att parterna i det skedet haft samlag och gärningen är därmed inte styrkt.

När det gäller det andra samlaget som målsäganden berättat om styrks berättelsen av vad Linus Nyström och Hilma Johansson berättat om sina iakttagelser och vad målsäganden i direkt anslutning berättat för Hilma Johansson.

Tingsrätten finner det styrkt att målsäganden och Lars Wallin haft ett samlag med varandra den 6 mars 2015.

Kände Lars Wallin till att målsäganden var född 2001 eller hade han skälig anledning anta att målsäganden var under femton år?

Målsäganden har uppgivit att hon berättat för Lars Wallin att skulle fylla fjorton år till sommaren. Tilde Svensson har uppgivit att hon 2013 berättade för Lars Wallin att målsäganden var tretton år.

I anteckningarna från polisförhör med Lars Wallin har angivits att Lars Wallin på frågan ”vad visste du om hennes ålder?” svarat att målsäganden sagt till honom att hon var fjorton år men att Tilde Svensson sagt att målsäganden var yngre, vilket han inte trott på. Att dessa uppgifter verkligen lämnats av Lars Wallin stöds av förhöret med Anneli Edorsson.

Ovan nämnda uppgifter talar för att Lars Wallin visste att målsäganden var under femton år. Han får i vart fall anses ha haft skälig anledning anta att målsäganden var under femton år.

Gällande regler

Enligt 6 kap. 4 § första stycket brottsbalken döms den som har samlag med ett barn under femton år för våldtäkt mot barn till fängelse i lägst två eller högst sex år. Om brottet som avses i det nämnda lagrummet med hänsyn till omständigheterna vid brottet är mindre allvarligt, döms enligt 6 kap. 5 § brottsbalken för sexuellt utnyttjande av barn till fängelse i högst fyra år. Av betydelse i detta sammanhang är vidare bestämmelsen i 6 kap. 14 § första stycket brottsbalken. Av detta lagrum följer att den som har begått en gärning som avses i 6 kap. 5 § mot ett barn under femton år inte ska dömas till ansvar, om det är uppenbart att gärningen inte inneburit något övergrepp mot barnet med hänsyn till den ringa skillnaden i ålder mellan den som har begått gärningen och barnet samt omständigheterna i övrigt.

Hur ska gärningen rubriceras?

Målsäganden var 13 år och 9 månader vid händelsen. Av den berättelse hon lämnat framgår inte att hennes handlande varit sådant att det varit klart för Lars Wallin att samlaget inte varit frivilligt från hennes sida. Av de uppgifter som Linus Nyström och Hilma Johansson lämnat framstår det snarare som att varit ett helt frivilligt handlande och att det rört sig om ett ömsesidigt samlag. Med hänsyn härtill ska Lars Wallins handlande, om inte annat följer av 6 kap. 14 § brottsbalken, bedömas som sexuellt utnyttjande av barn.

Är gärningen fri från ansvar?

Ålderskillnaden mellan målsäganden och Lars Wallin är 2 år och 6 månader. Målsäganden och Lars Wallin har haft kontakt på nätet några veckor innan händelsen. De kan inte anses ha haft en nära och god relation. Med hänsyn till ålderskillnaden, till att målsäganden inte varit nära gränsen för sexuellt självbestämmande, 15 år, och till att målsäganden och Lars Wallin inte haft en nära och god relation finner tingsrätten att ansvarsfrihetsregeln inte är tillämplig.

Slutsats

Åtalet mot Lars Wallin avseende den första gärningen ogillas då det inte är styrkt att det skett ett samlag.

Åtalet mot Lars Wallin avseende den andra gärningen är styrkt och ska rubriceras som sexuellt utnyttjande av barn.

Påföljdsfrågan

Lars Wallin, som är 17 år, förekommer inte i belastningsregistret.

Socialnämnden i Ljusdals kommun har avgivit ett yttrande av vilket följande framgår. Lars Wallin får mycket stöd från sin familj och har engagerade föräldrar

som är måna om att det ska gå bra för honom. Socialnämndens plan är att fortsätta att utreda hans behov. Lars Wallin har bedömts som lämplig för ungdomstjänst.

Lars Wallin har uppgivit att han samtycker till att utföra ungdomstjänst. Han har vidare uppgivit att han en gång i veckan går på samtal via BUP.

Brottets straffvärde för en vuxen person motsvarar tre månaders fängelse. Med hänsyn tagen till Lars Wallins ålder vid gärningen uppgår straffmätningens värde till 21 dagars fängelse.

Lars Wallin har bedömts vara lämplig för ungdomstjänst, vilket han samtyckt till att utföra. Med hänsyn till Lars Wallins person och övriga omständigheter finner tingsrätten att ungdomstjänst är den lämpligaste påföljden. Ungdomstjänst är med hänsyn till brottslighetens straffmätningens värde en inte alltför ingripande påföljd. Påföljden bestäms till ungdomstjänst fyrtiofem timmar.

Skadeståndsfrågan

Med hänsyn till samtliga omständigheter i målet, då särskilt till att Lars Wallin inte kan anses ha utsatt målsäganden för någon otillbörlig påtryckning, kan det inte anses att målsäganden varit utsatt för en så allvarlig kränkning att hon har rätt till kränkingsersättning.

Målsäganden har berättat om att hon inte mått bra efter händelsen men hennes uppgifter har inte på något sätt styrkts. Det kan därmed inte anses visat att målsäganden erhållit en sådan skada som medför rätt till ersättning för sveda och värk.

Skadeståndsyorkandet lämnas därför utan bifall.

Övriga frågor

Lars Wallin döms för ett brott som innehåller fängelse i straffskalan och ska därför betala en avgift till brottsofferfonden.

Med hänsyn till Lars Wallins ålder och ekonomiska förhållande ska kostnaderna för målsägandebiträdet och försvaret stanna på staten.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, DV 400

Den som vill överklaga domen ska göra detta skriftligen. Skrivelsen ska ha kommit in till tingsrätten senast den 8 januari 2016. Överklagandet prövas av Hovrätten för Nedre Norrland.

Christina Brohlin